

Olomoucký

31 °C | 18 °C

Počasí v kraji více informací →
pocasi.idnes.cz

olomouc.idnes.cz

DNES Olomouc, Přerov, Jeseník, Šumperk, Prostějov

Vysoká škola prohrála soud s Radkem Zbořilem, který ji žaloval kvůli krácení mzdy.

Univerzita musí elitnímu vědci zaplatit miliony

Lenka Muzikantová
redaktorka MF DNES

OLOMOUC Spor olomoucké Univerzity Palackého (UP) a elitního vědce Radka Zbořila z Českého institutu výzkumu a pokročilých technologií (CATRIN), který školu žaloval kvůli krácení mzdy, nyní dospěl k verdiktu. Škola musí chemikovi zaplatit pět milionů korun za úšlou mzdu, úroky z prodlení a soudní náhrady. Rozsudek ostravského krajského soudu je již pravomocný.

Spor se týkal období let 2019 a 2020 a souvisí se vznikem zmíněného vysokoškolského „superústavu“, pod nějž přešla špičková vědecká centra přírodovědecké fakulty. Její děkan Martin Kubala je dlouholetým kritikem vzniku CATRIN, poukazyval mimo jiné na vyvedení majetku, projektů a zaměstnanců spojených s vědeckými centry. Vedení UP to odmítá a podotýká, že vznik ústavu schválily nejvyšší akademické orgány.

Podle žaloby děkan Zbořilovi, který na UP pracoval v manažerském i profesorském pracovním poměru,

seškrtal nejen osobní příplatky, ale nepřiznal mu ani další mimořádné odměny, včetně peněz z grantových zdrojů, jež byly navrhovány v souladu s rozhodnutím o poskytnutí dotace. U žádného jiného zaměstnance fakulty k takovému odebrání osobních příplatků nedošlo.

„Nepřiznání mimořádných odměn žalobci ve srovnání se všemi ostatními zaměstnanci v daném případě skutečně nemá žádné objektivní a odůvodnitelné ospravedlnění,“ podotkl soud v rozsudku.

Byla to šikana, říká Zbořil

Podle odborářů z CATRIN děkan k systematickému odebrání osobních příplatků Zbořilovi přistoupil poté, co vedení UP oznámilo záměr zřídit vysokoškolský „superústav“.

„Zatímco profesor Zbořil byl nejdůležitějším stoupencem vize, děkan Kubala naopak proti záměru protestoval a začal na tehdejší zaměstnance fakulty, kteří chtěli na ústav přejít, vyvíjet nepřiměřený nátlak,“

Soud také dospěl k závěru, že se Zbořil nedopustil při výkonu své manažerské či vědecko-pedagogické práce žádných pochybení.

„Pravomocný rozsudek mě samozřejmě potěšil. Je to ovšem jen vyvrcholení mnohaleté a nesmyslné války, kterou vede děkan přírodovědecké fakulty se zaměstnanci ústavu, kteří jednoduše nechtěli na jím vedené fakultě pracovat a rozhodli se přejít do CATRIN,“ reagoval Zbořil.

„Je třeba zdůraznit, že jsem se mnohokrát snažil s vedením UP a stávajícím rektorem Martinem Procházkou jednat o smírném ukončení sporu, aby se nadále nepoškozovalo dobré jméno univerzity. Všechna tato jednání o mimosoudním vyrovnání negoval právě děkan Kubala, který hodlal ve sporu pokračovat. Měl by proto nést důsledky svého jednání,“ dodal elitní český vědec pro MF DNES s tím, že rozsudek je pro něj spíše osobní než finanční satisfakcí.

„Děkan Kubala nikdy neakceptoval rozhodnutí vedení univerzity a Akademického senátu UP zřídit nový ústav. A velmi dobře věděl, že jsem jedním z jeho hlavních podporovatelů. Odebrání mzdy, nedůvodně a nesmyslné pracovní-právní výtky, nerovný přístup, sledování soukromých e-mailů a šíření lží ve veřejném prostoru jsou jen nástroje, jež

se děkan v tomto absurdním sporu rozhodl používat. Osobně jsem jeho přístup vnímal jako promyšlenou šikanu, pomoci níž se snažil o mé odstranění z univerzity. Krajský soud tak pravomocně konstatoval to, na co dlouhou dobu upozorňovali samotní zaměstnanci CATRIN, odborová organizace i předchozí rektor,“ doplnil Zbořil.

Je to absurdní, reaguje děkan

Děkan Kubala rozsudek považuje za absurdní. „Významně se odlišuje od předchozích závěrů interního auditu inspektorátu práce i okresního soudu,“ sdělil s tím, že Zbořil má nejvyšší mzdu na fakultě a vyplácení dalších odměn je podle něj zcela mimo ekonomickou realitu akademického prostředí.

„Rozsudek považují také za věcně vadný, když přiznání většiny nároků žalobce je odvozeno od toho, že soud upřel děkanovi právo nastavit na fakultě pravidla odměňování, což je na vysokých školách zcela běžná praxe,“ podotkl děkan a dále striktně odmítl slova odborářů o tom, že otázky odměňování souvisely se zřízením CATRIN.

Odborová organizace přitom viní

Hlavní aktéři sporu Radek Zbořil (vlevo) a Martin Kubala. Foto: archiv

z celé situace rovněž kontrolní orgány univerzity, které podle ní selhaly, neboť byly na nerovný přístup ze strany děkana dlouhodobě upozorňovány, ale nezasáhly.

„Podle našeho názoru oddělení vnitřního auditu UP katastrofálně selhalo ve své kontrolní roli a jeho chybné závěry nejprve poškodily zaměstnance a po prohraném soudním sporu de facto i univerzitu,“ uvedl předseda odborů CATRIN Jakub Navařík.

Kromě úšlé mzdy musí vysoká škola Zbořilovi zaplatit téměř 1,25 milionu korun na úrocích z prodlení, ale i několikasettisícové náklady soudního řízení.

Vedení UP vzkázalo, že rozsudek s jeho písemným odůvodněním ob-

drželo a nyní jej právně vyhodnocuje. Otázku, zda z celého sporu a jeho výsledku vyvodí nějaké důsledky, však nechalo bez odpovědi.

„Univerzita se pochopitelně bude ve všech následných krocích řídit platnou legislativou, všechny dotčené osoby budou o dalším postupu v této věci informovány,“ sdělil pouze mluvčí školy Egon Havrlant.

Spor měl dopad i na další kauzy a kroky univerzity. V roce 2022 na děkana Kubalu podalo vedení UP trestní oznámení kvůli podezření ze zneužití osobních údajů, děkan u soudu se Zbořilem totiž použil e-mailů z jeho soukromé schránky. Policie trestní oznámení odložila, žalobce však věc postoupil inspektorátu práce kvůli možnému přestupku.

V říjnu 2022 dal dokonce rektor Martin Procházka kvůli tomuto podezření ze zneužití osobních údajů Kubalovi výpověď, v listopadu ji však zase odvolal. Důvodem byl podle něj dvojnásobný právní výklad celé situace. Sám poté čelil návrhu akademického senátu přírodovědecké fakulty na své odvolání, jenž na zasedání celouniverzitního akademického senátu ustál.

s využitím ČTK

V zámeckém parku začala velká obnova rybníků

ČECHY POD KOSÍŘEM V zámeckém parku v Čechách pod Kosířem na Prostějovsku se odborníci pustili do dlouho očekávané rekonstrukce rybníků. Projekt zahrnuje revitalizaci Velkého a Malého rybníku, Českého potoka a dalších vodních prvků.

„Revitalizace našeho parku je dlouho vysněným přáním, na jehož uskutečnění jsme urputně pracova-

li. Tyto úpravy nejen zlepší estetický vzhled parku, ale také přispějí k ochraně životního prostředí a posílí biodiverzitu,“ uvedl kastelán zámku Martin Váňa.

Kvůli havarijnímu stavu musel být Velký rybník v dubnu 2022 vypuštěn a stal se z něj mokřad (na menším spodním snímku), což urychlilo snahu o jeho celkovou revitalizaci. Výsledkem by měla být obnova

všech vodních prvků v zámeckém areálu. Z rybníků pracovníci vybrané firmy vybagrují nánosy bahna, dosypou a zpevní břehy, zbourají dosavadní betonové prvky na hrázi a obnoví je podle dobové dokumentace. Stavbaři také upraví koryto potoka a vybudují úvaziště pro lodky.

Zámek v Čechách pod Kosířem spravuje Vlastivědné muzeum v Olomouci, jehož zřizovatelem je Olo-

3x foto: Luděk Peřina, ČTK

mooucký kraj. Podle zástupců kraje byla předpokládána hodnota zakázky stanovena na 60 milionů korun bez DPH, ve výběrovém řízení se však tuto částku podařilo snížit na necelých 33 milionů. Kraj rovněž na projekt získal dvanáctimilionovou dotaci z Národního plánu obnovy.

Památku, kterou původně vlastnil šlechtický rod Sylva-Tarouca, převzalo hejtmanství od státu v roce

2008. Do opravy postupně investovalo zhruba sto milionů a v rekonstrukcích pokračuje. Veřejnosti byl zámek po rozsáhlé rekonstrukci otevřen poprvé v roce 2016.

Park, rozkládající se na ploše 21,5 hektaru, patří mezi nejčestnější ukázky romantického krajinářství v Česku. Koncept mohl významně ovlivnit malíř Josef Mánes, jenž v areálu často pobýval. (ČTK)

Knihovna představí vzácné kuchařské tisky

OLOMOUC Kuchařkám vydávaným napříč pěti staletími bude věnována výstava, kterou otevře Vědecká knihovna v Olomouci (VKOL) příští týden ve středu v prostorách Červeného kostela. Na expozici s názvem O umění kuchařském představí nejzajímavější a nejvzácnější kulinářské publikace ze svého fondu, které byly vydány od 16. do první poloviny 20. století. Chybět nebudou ani ukázky klasických i netradičních receptů z dávné i nedávné minulosti.

Návštěvníci si prohlédnou 27 titulů, například nejstarší tištěnou kuchařku ve fondu VKOL De honesta voluptate z roku 1503 od italského humanisty Bartholomea Sacchiho. Jeho humanistický traktát o správném stravování je obecně považován za nejstarší tištěnou kuchařku vůbec. Stríčky z kuchyně starověkého Říma zase odhalí kompilace De re culinaria z roku 1541 připisovaná známému gurmánovi Apiciovi.

„Česká produkce bude zastoupena mimo jiné nejstarší českou tištěnou kuchařkou z fondu VKOL Kuchařství od alchymisty Bavora Rodovského z Hustiřan z roku 1591, opomenuta nebude ani nejslavnější Domácí kuchařka nezapomenutelné Magdalény Dobromily Rettigové, jejíž práce jsou vydávány dodnes,“ uvedla autorka výstavy a historička vědecké knihovny Petra Kubičková.

Výstava nabídne i vybrané konkrétní recepty z některých tisků napříč staletími. „Součástí budou také originály dobových publikací včetně jedné z nejmenších kuchařek na světě, Vídeňské kuchařky z roku 1906 o rozměrech 24 krát 22 milimetrů,“ dodala Kubičková.

V rámci expozice se uskuteční i doprovodné akce, bližší informace lze nalézt na webu vkol.cz. (ČTK)